

2023-156 Bijlage

Evaluatie opvang vluchtelingen op schip in Merwedekanaal

2023

Team Onderzoek

Inhoud

Aanleiding onderzoek	2
Leeswijzer	2
Respons	3
1. Omwonenden.....	4
2. Ouders/verzorgers van leerlingen van het Cals College	10

Aanleiding onderzoek

Vanaf november 2022 tot 1 maart 2023 bood de gemeente Nieuwegein onderdak aan vluchtelingen op een schip in het Merwedekanaal aan de Vreeswijksestraatweg. Met deze opvang heeft Nieuwegein tijdelijk zijn steentje bij kunnen dragen aan het grote tekort aan opvangplekken in Nederland. De asielopvangcrisis is voorlopig nog niet opgelost. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) verwacht dat er in het voorjaar weer meer asielzoekers naar Nederland komen.

Daarvoor zijn komend jaar 75.500 plaatsen nodig. Door aflopende contracten en toenemende asielzoekers verwacht het COA dat Nederland 38.000 opvangplaatsen voor asielzoekers tekortkomt. Daarmee wacht ook in 2023 een enorme opgave voor gemeente. Ook de gemeente Nieuwegein zal in 2023 nieuwe opvanglocaties moeten aanbieden. Nieuwegein wil dat doen met aandacht voor de buurt, de omgeving en de vluchtelingen. Door gebruik te maken van de ervaringen die zijn opgedaan met de opvang op de MS Princess. Heeft de gemeente Nieuwegein een evaluatie gehouden onder de omwonenden, het Cals College, de vrijwilligers, de samenwerkende partners en de medewerkers van Nieuwegein.

Deze evaluatie bestaat uit twee onderdelen:

1. Een vragenlijst voor omwonenden van het schip;
2. Een vragenlijst voor ouders van leerlingen van het Cals college.

Leeswijzer

Wanneer de respondenten één antwoord konden geven en het percentage telt op tot meer of minder dan 100%, dan komt dit door afronding.

Bij figuren en in de tekst staat soms "n = ...". Dit is het aantal respondenten dat de betreffende vraag heeft ingevuld.

Respons

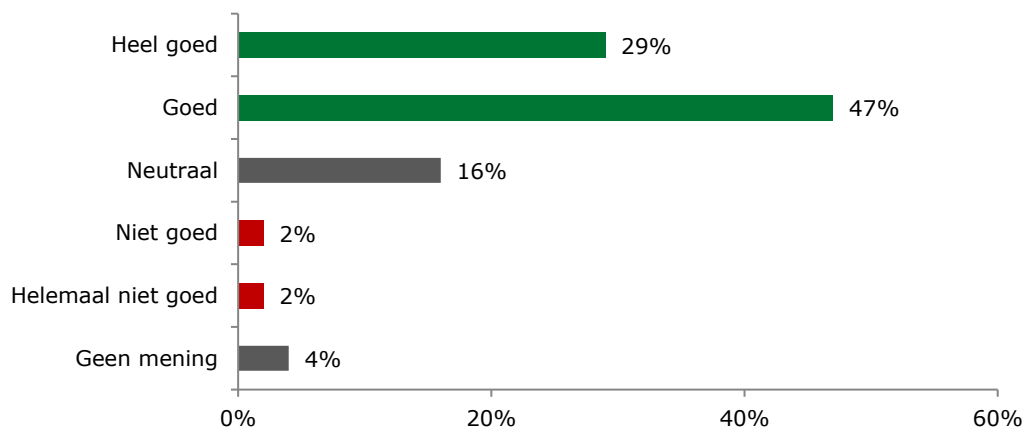
In maart 2023 kregen 290 omwonenden van de plek van het opvangschip een uitnodiging om een vragenlijst in te vullen om de opvang van vluchtelingen op het opvangschip in het Merwedekanaal te evalueren. In totaal vulden 45 omwonenden de vragenlijst in.

In dezelfde periode werden ouders/verzorgers van leerlingen van het Cals College uitgenodigd om dezelfde vragenlijst in te vullen (met een aantal vragen specifiek over de ervaringen van hun kind(eren)). 142 ouders/verzorgers vulden de vragenlijst in.

1. Omwonenden

Van de respondenten vindt 29% het heel goed dat gemeente Nieuwegein opvang aanbiedt aan vluchtelingen en 47% vindt dit goed; 76% vindt het (heel) goed. Zestien procent antwoordt neutraal en 4% vindt het (helemaal) niet goed dat de gemeente opvang aanbiedt aan vluchtelingen (figuur 1).

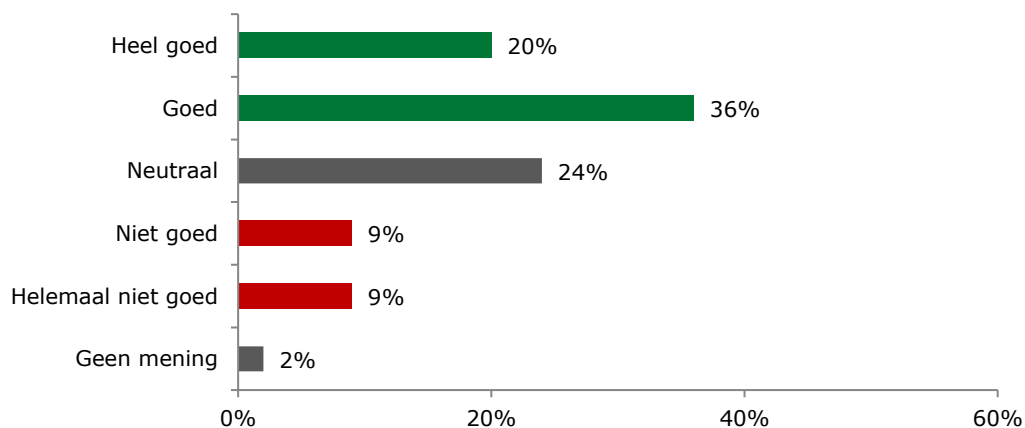
Figuur 1. Wat vindt u ervan dat gemeente Nieuwegein opvang aanbiedt aan vluchtelingen? (n = 45)

Van de respondenten vindt 20% het heel goed dat gemeente Nieuwegein vluchtelingen opvang op een schip in het Merwedekanaal en 36% vindt dit goed; 56% vindt het (heel) goed.

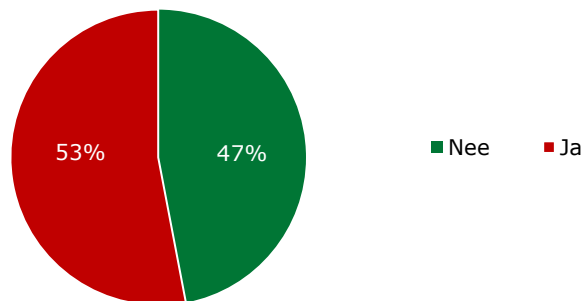
Bijna een kwart (24%) antwoordt neutraal en 18% vindt het (helemaal) niet goed dat de gemeente opvang aanbiedt aan vluchtelingen (figuur 2).

Figuur 2. Wat vindt u ervan dat gemeente Nieuwegein vluchtelingen opvang op een schip in het Merwedekanaal? (n = 45)

Van de respondenten maakte 53% zich vooraf zorgen over de opvang van vluchtelingen op het schip (figuur 3).

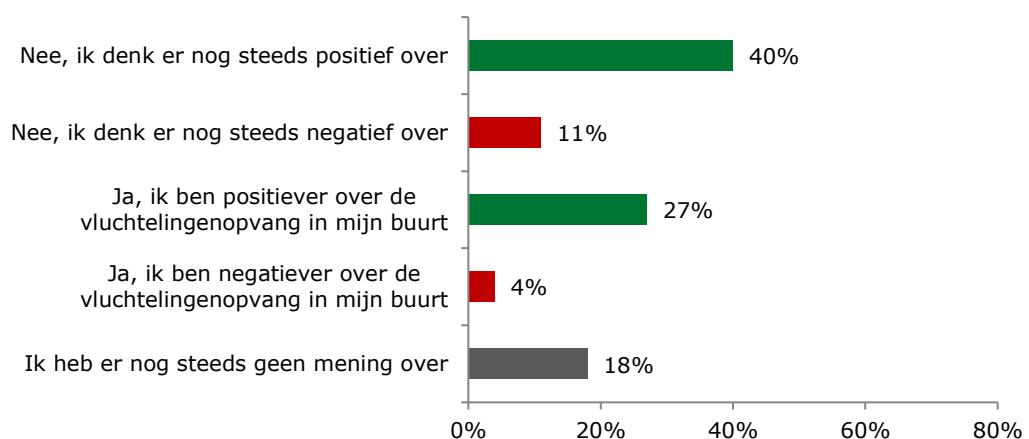
Figuur 3. Maakte u zich vooraf zorgen over de opvang van vluchtelingen op het schip? (n = 45)

Door omwonenden die zich zorgen maakten is in de toelichting onder andere genoemd dat het schip dicht bij het appartementencomplex en de school lag en dat er ineens veel mensen (mannen) zouden zijn die weinig te doen hadden en dat ze daarom bang waren voor overlast. Omwonenden die zich geen zorgen maakten noemden onder meer dat de vluchtelingen welkom waren.

De respondenten is gevraagd of hun mening over de opvang van vluchtelingen op het opvangschip in de loop der tijd is veranderd. Veertig procent geeft aan dat hun mening niet is veranderd; ze denken er nog steeds positief over. Elf procent is ook niet van mening veranderd en denkt er nog steeds negatief over. Ruim een kwart (27%) denkt nu positiever over de vluchtelingenopvang in de buurt; 4% denkt er nu negatiever over. Achttien procent heeft er nog steeds geen mening over (figuur 4). In totaal denkt 67% positief/positiever over de vluchtelingenopvang op het opvangschip en 15% negatief/negatiever.

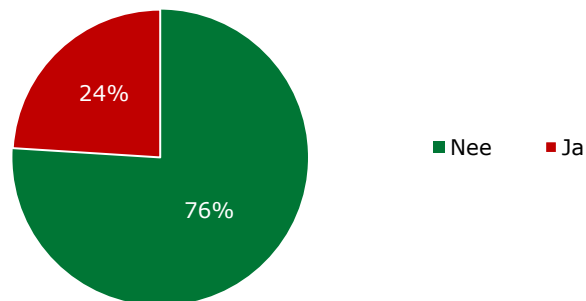
Figuur 4. Is uw mening over de opvang van vluchtelingen op het opvangschip in de loop der tijd veranderd? (n = 45)

In de toelichting van de respondenten die negatief of negatiever zijn dan eerst, komt zowel overlast voor omwonenden als te weinig comfort voor de vluchtelingen naar voren.

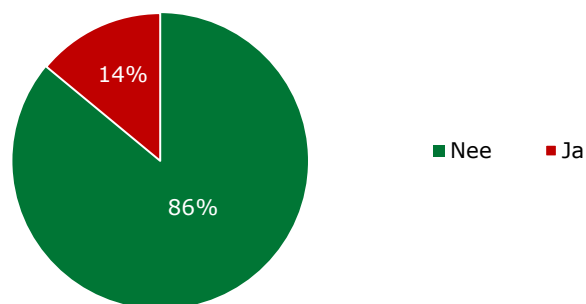
Van de respondenten heeft 24% overlast ervaren tijdens de voorbereidende werkzaamheden; 76% heeft geen overlast ervaren (figuur 5).

Figuur 5. Heeft u overlast ervaren tijdens de voorbereidende werkzaamheden? (n = 45)

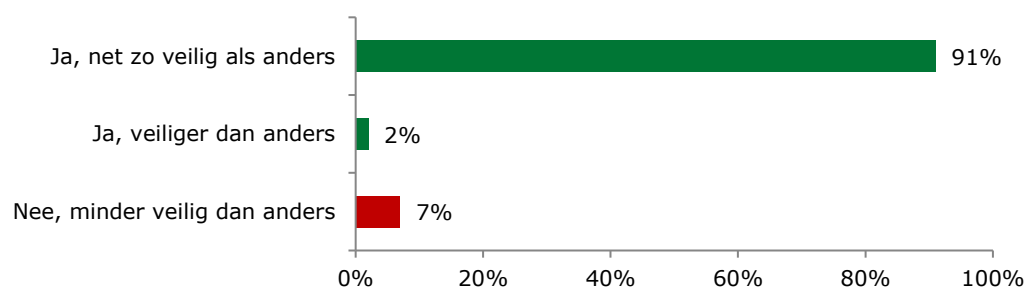
Van de respondenten heeft 14% overlast ervaren tijdens het verblijf van de vluchtelingen; 86% heeft geen overlast ervaren (figuur 6).

Figuur 6. Heeft u overlast ervaren tijdens het verblijf van de vluchtelingen? (n = 44)

Van de respondenten voelde 7% zich minder veilig dan anders tijdens het verblijf van de vluchtelingen. De meerderheid (91%) voelde zich net zo veilig als anders en 2% voelde zich veiliger (figuur 7).

Figuur 7. Heeft u zich veilig gevoeld tijdens het verblijf van de vluchtelingen? (n = 44)

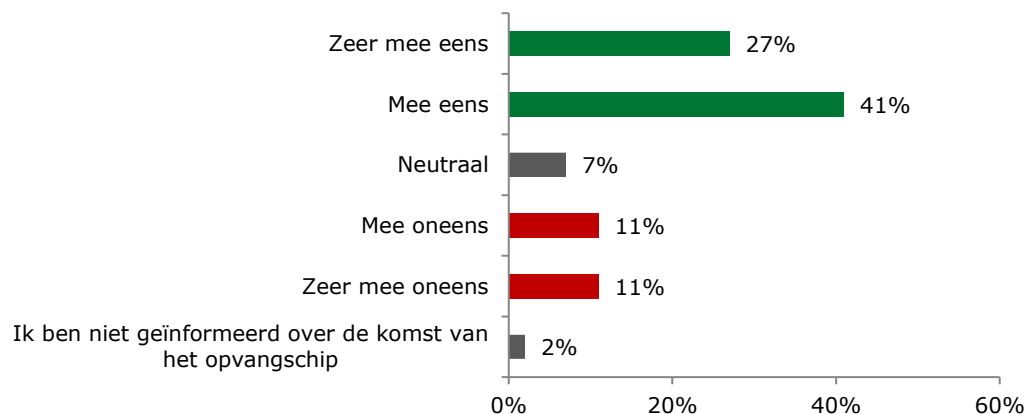

Ik vind dat de gemeente mij goed heeft geïnformeerd over de komst van het opvangschip

Ruim een kwart (27%) van de respondenten is het zeer eens met de stelling en 41% is het eens met de stelling. In totaal vindt 68% dat de gemeente hen goed heeft geïnformeerd over de komst van het opvangschip.

Ruim een vijfde (22%) is het (zeer) oneens met de stelling en vindt dat de gemeente hen niet goed heeft geïnformeerd. Zeven procent reageert neutraal en 2% is niet geïnformeerd door de gemeente (figuur 8).

Figuur 8. Ik vind dat de gemeente mij goed heeft geïnformeerd over de komst van het opvangschip? (n = 44)

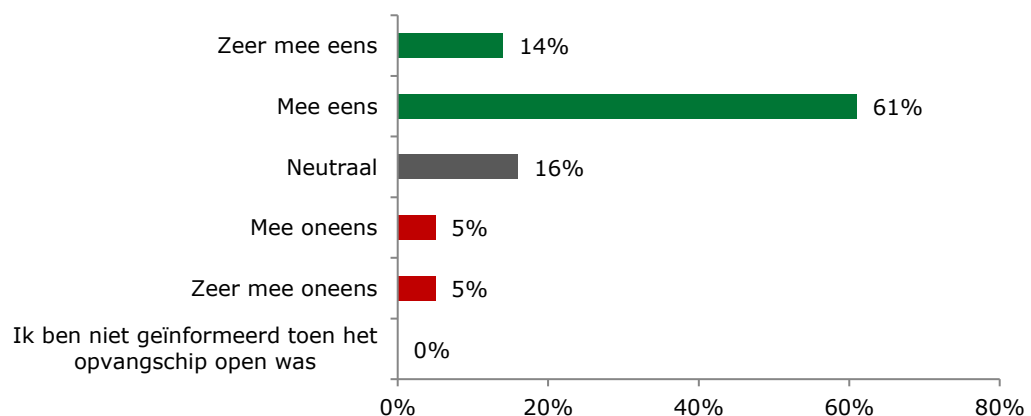
De respondenten die vinden dat de gemeente hen niet goed heeft geïnformeerd over de komst van het schip, noemen in de toelichting onder meer dat ze pas geïnformeerd werden toen het besluit al genomen was.

Ik vind dat de gemeente mij goed heeft geïnformeerd toen het opvangschip open was

Veertien van de respondenten is het zeer eens met de stelling en 61% is het eens met de stelling. In totaal vindt 75% dat de gemeente hen goed heeft geïnformeerd over de komst van het opvangschip.

Tien procent is het (zeer) oneens met de stelling en vindt dat de gemeente hen niet goed heeft geïnformeerd. Zestien procent reageert neutraal (figuur 9).

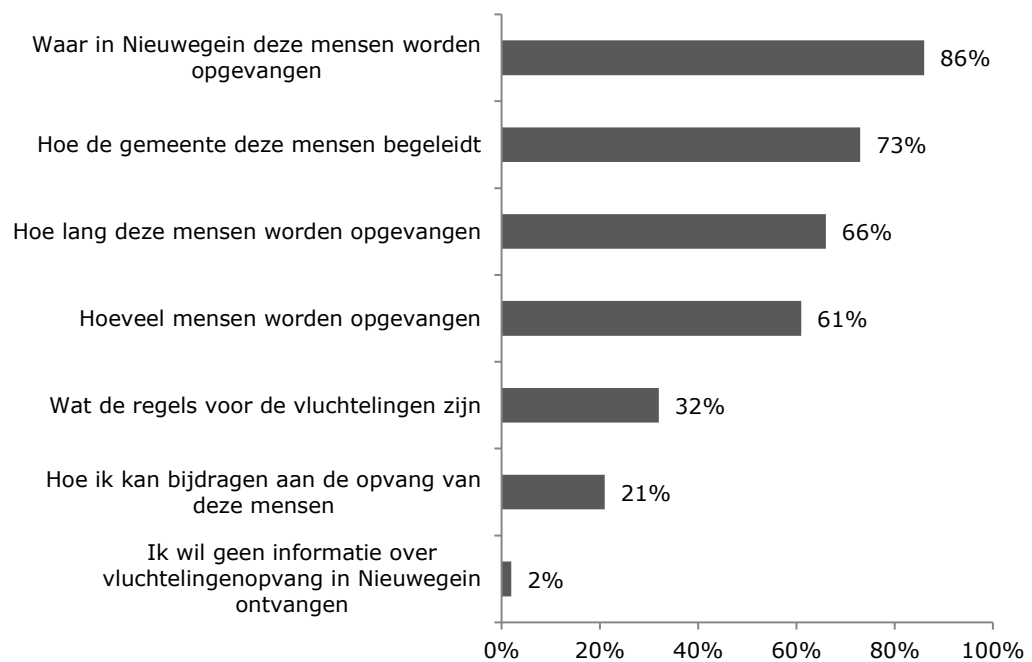
Figuur 9. Ik vind dat de gemeente mij goed heeft geïnformeerd het opvangschip open was (n = 44)

In de toekomst worden wellicht weer vluchtelingen opgevangen in Nieuwegein. De respondenten is gevraagd welke informatie over vluchtelingenopvang in Nieuwegein ze het belangrijkste vinden om te ontvangen.

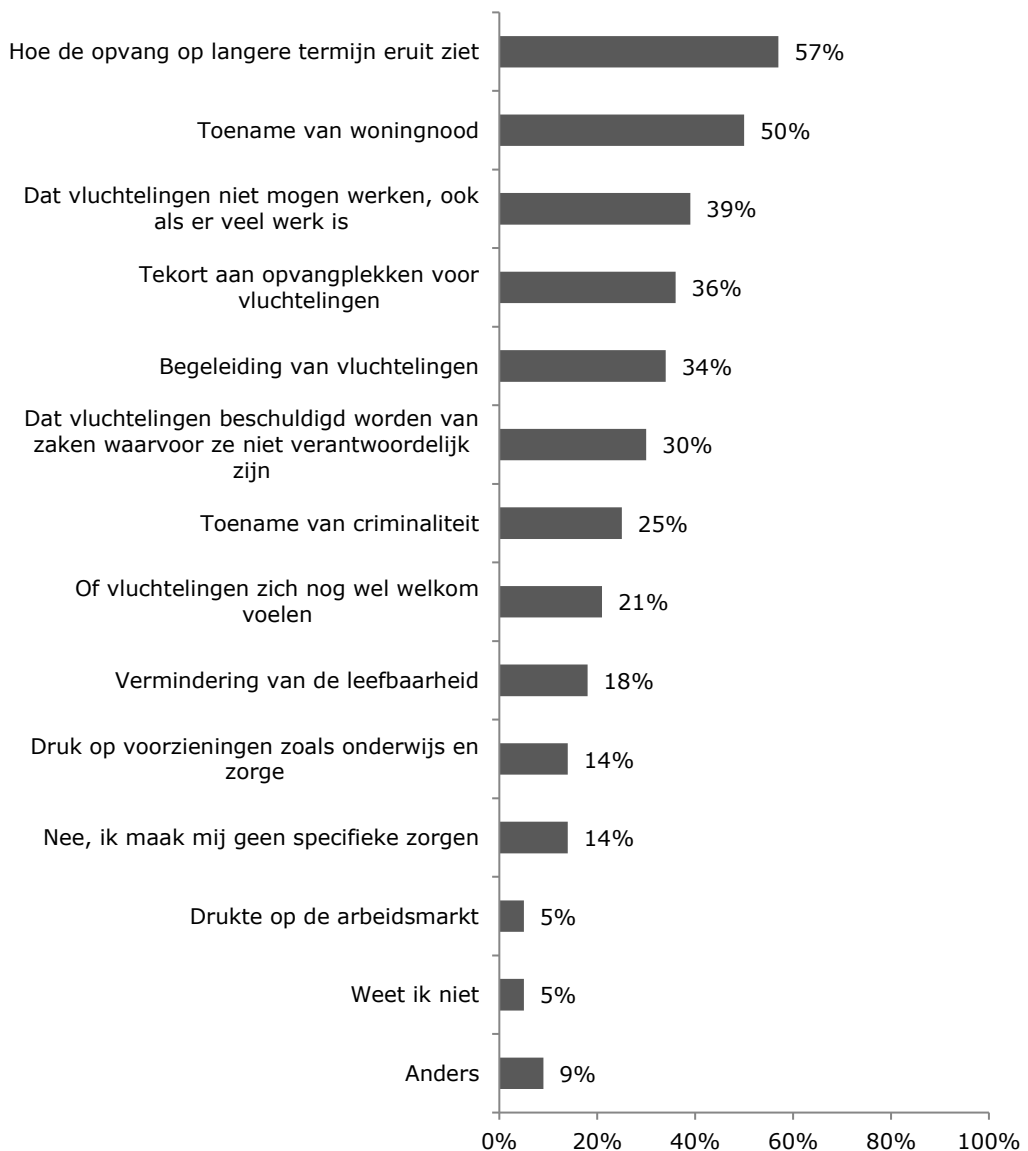
Van de respondenten wil 86% informatie ontvangen over waar in Nieuwegein deze mensen worden opgevangen, 73% over hoede gemeente deze mensen begeleidt, 66% over hoe lang deze mensen worden opgevangen en 61% over hoeveel mensen worden opgevangen (figuur 10).

Figuur 10. Welke informatie over vluchtelingenopvang in Nieuwegein vindt u het belangrijkste om te ontvangen? (n = 44)

De respondenten is gevraagd of er specifieke dingen zijn waar ze zich zorgen over maken als ze denken aan de toekomstige opvang van vluchtelingen. Ruim de helft (57%) van de respondenten maakt zich zorgen over hoe de opvang op langere termijn er uit ziet en 50% maakt zich zorgen over toename van woningnood. Ruim een derde (39%) maakt zich er zorgen over dat vluchtelingen niet mogen, ook als er veel werk is, 36% over tekort aan opvangplekken voor vluchtelingen en 34% over begeleiding van vluchtelingen (figuur 11).

Figuur 11. Zijn er dingen waarover u zich specifiek zorgen maakt, als u denkt aan de toekomstige opvang van vluchtelingen? (n = 44)

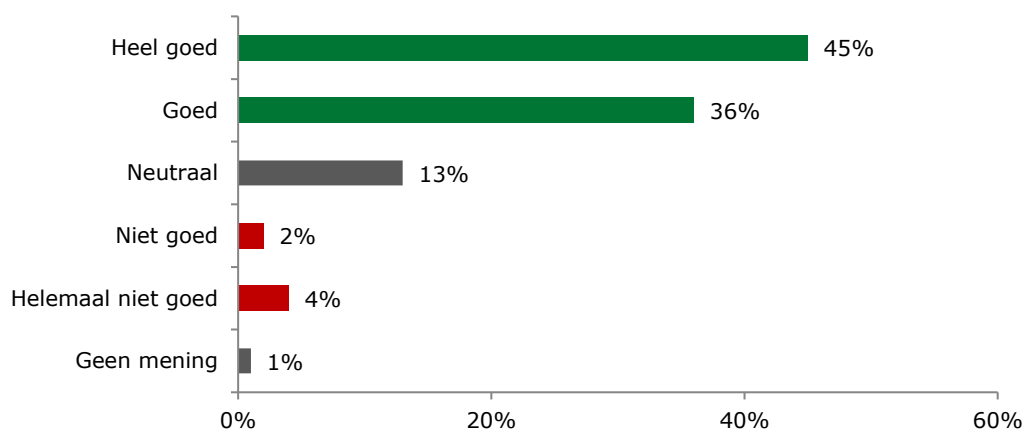

Tenslotte is de respondenten gevraagd of ze aanvullende tips hebben voor de gemeente. Er is onder meer geadviseerd om beter naar de plek van opvang te kijken (minder dicht bij woningen), (nog) beter de bewoners betrekken en informeren en aangeven welk vrijwilligerswerk en mogelijk is en wanneer.

2. Ouders/verzorgers van leerlingen van het Cals College

Van de respondenten vindt 45% het heel goed dat gemeente Nieuwegein opvang aanbiedt aan vluchtelingen en 36% vindt dit goed; 81% vindt het (heel) goed. Dertien procent antwoordt neutraal en 6% vindt het (helemaal) niet goed dat de gemeente opvang aanbiedt aan vluchtelingen (figuur 12).

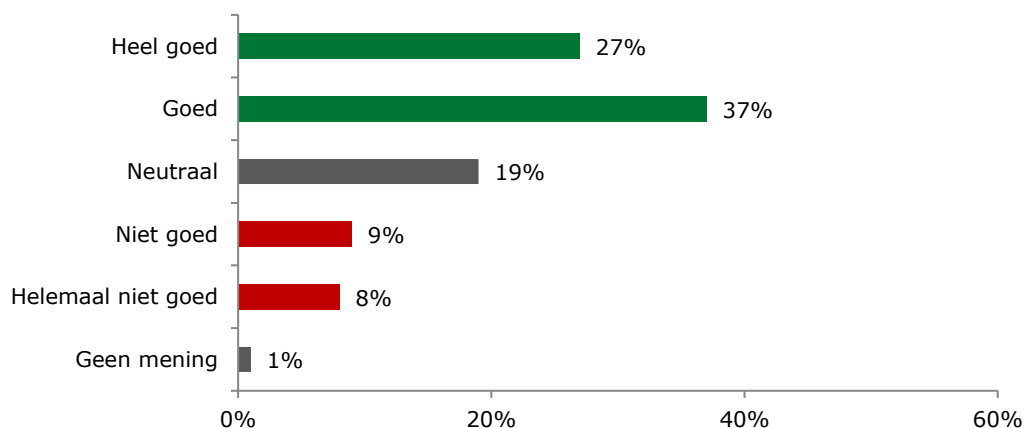
Figuur 12. Wat vindt u ervan dat gemeente Nieuwegein opvang aanbiedt aan vluchtelingen? (n = 142)

Van de respondenten vindt 27% het heel goed dat gemeente Nieuwegein vluchtelingen opvang op een schip in het Merwedekanaal en 37% vindt dit goed; 64% vindt het (heel) goed.

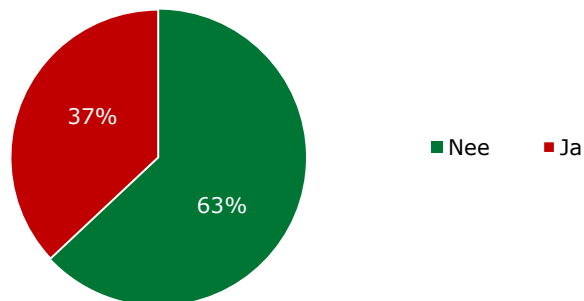
Bijna een vijfde (19%) antwoordt neutraal en 17% vindt het (helemaal) niet goed dat de gemeente opvang aanbiedt aan vluchtelingen (figuur 13).

Figuur 13. Wat vindt u ervan dat gemeente Nieuwegein vluchtelingen opvang op een schip in het Merwedekanaal? (n = 142)

Van de respondenten maakte 37% zich vooraf zorgen over de opvang van vluchtelingen op het schip (figuur 14).

Figuur 14. Maakte u zich vooraf zorgen over de opvang van vluchtelingen op het schip? (n = 142)

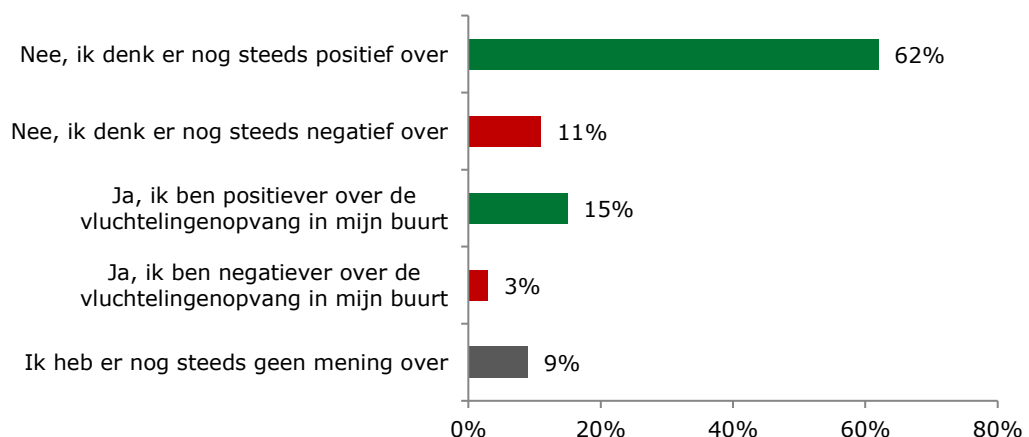

Door ouders die zich zorgen maakten is in de toelichting onder meer genoemd dat ze zich zorgen maakten om de veiligheid van de kinderen (meisjes). Ouders die zich geen zorgen maakten noemden onder meer dat het om mensen in nood ging.

De respondenten is gevraagd of hun mening over de opvang van vluchtelingen op het opvangschip in de loop der tijd is veranderd. Bijna twee derde (62%) geeft aan dat hun mening niet is veranderd; ze denken er nog steeds positief over. Elf procent is ook niet van mening veranderd en denkt er nog steeds negatief over. Vijftien procent denkt nu positiever over de vluchtelingenopvang in de buurt; 3% denkt er nu negatiever over. Negen procent heeft er nog steeds geen mening over (figuur 15).

In totaal denkt 77% positief/positiever over de vluchtelingenopvang op het opvangschip en 14% negatief/negatiever.

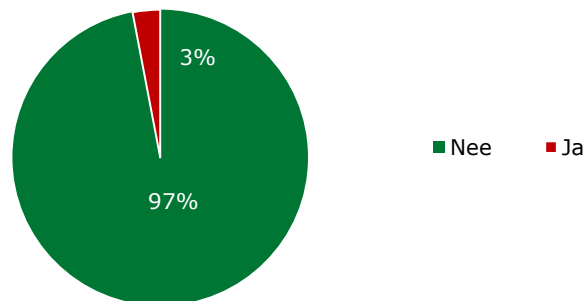
Figuur 15. Is uw mening over de opvang van vluchtelingen op het opvangschip in de loop der tijd veranderd? (n = 142)

In de toelichting van de respondenten die negatief of negatiever zijn dan eerst, komt zowel overlast voor kinderen als te weinig comfort voor de vluchtelingen naar voren.

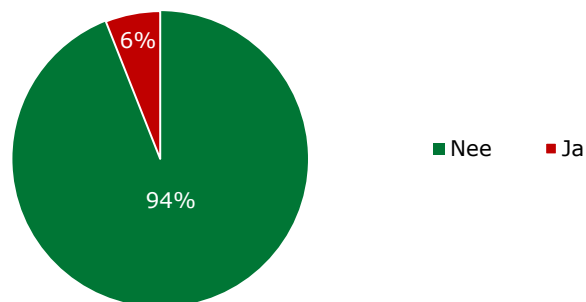
Van de respondenten geeft 3% aan dat hun kind overlast heeft ervaren tijdens de voorbereidende werkzaamheden; 97% heeft geen overlast ervaren (figuur 16).

Figuur 16. Heeft uw kind overlast ervaren tijdens de voorbereidende werkzaamheden? (n = 142)

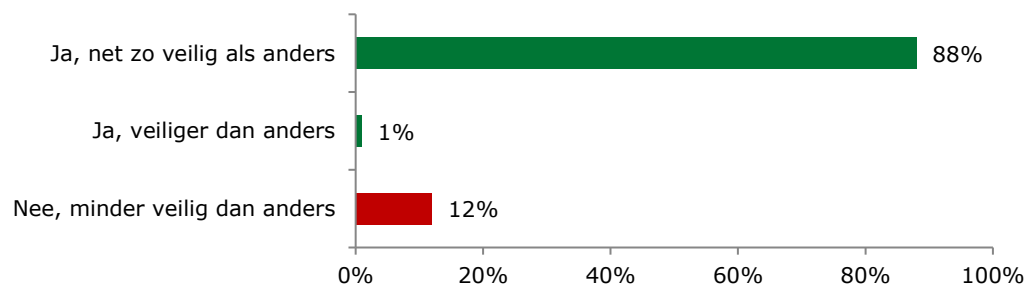
Van de respondenten geeft 6% aan dat hun kind overlast heeft ervaren tijdens het verblijf van de vluchtelingen; 94% heeft geen overlast ervaren (figuur 17).

Figuur 17. Heeft uw kind overlast ervaren tijdens het verblijf van de vluchtelingen? (n = 142)

Van de respondenten geeft 12% aan dat hun kind zich minder veilig voelde dan anders tijdens het verblijf van de vluchtelingen. De meerderheid (88%) voelde zich net zo veilig als anders en 1% voelde zich veiliger (figuur 18).

Figuur 18. Heeft uw kind zich veilig gevoeld tijdens het verblijf van de vluchtelingen? (n = 142)

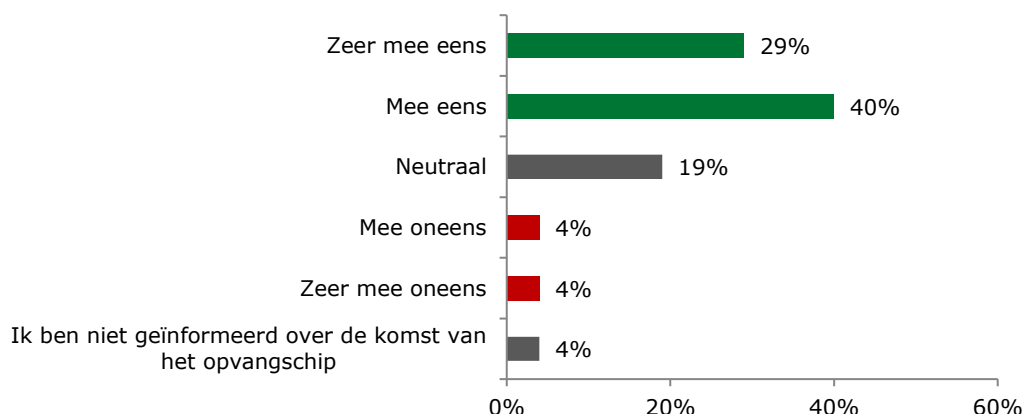

Ik vind dat de gemeente mij goed heeft geïnformeerd over de komst van het opvangschip

Ruim een kwart (29%) van de respondenten is het zeer eens met de stelling en 40% is het ermee eens. In totaal vindt 69% dat de gemeente hen goed heeft geïnformeerd over de komst van het opvangschip.

Acht procent is het (zeer) oneens met de stelling en vindt dat de gemeente hen niet goed heeft geïnformeerd. Negentien procent reageert neutraal en 4% is niet geïnformeerd door de gemeente (figuur 19).

Figuur 19. Ik vind dat de gemeente mij goed heeft geïnformeerd over de komst van het opvangschip? (n = 137)

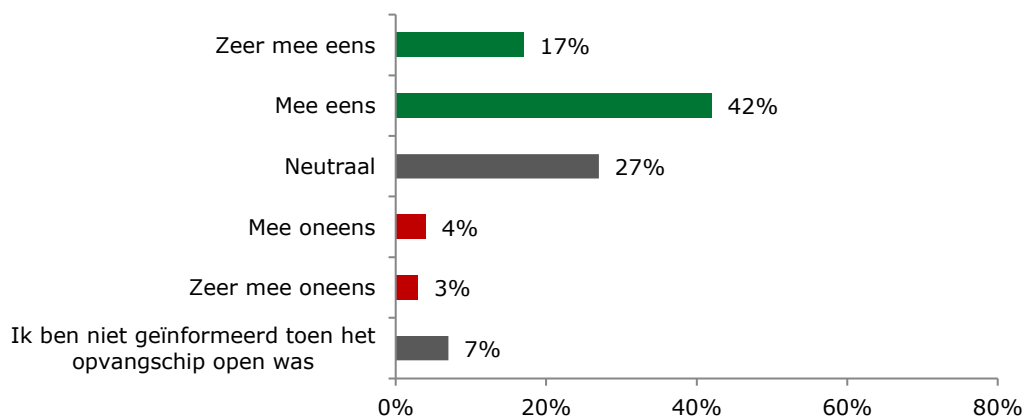
De respondenten noemen in de toelichting onder meer dat ze vooral door de school zijn geïnformeerd en niet door de gemeente, en dat ze pas geïnformeerd werden toen het besluit al genomen was.

Ik vind dat de gemeente mij goed heeft geïnformeerd toen het opvangschip open was

Zeventien van de respondenten is het zeer eens met de stelling en 42% is het ermee eens. In totaal vindt 59% dat de gemeente hen goed heeft geïnformeerd over de komst van het opvangschip.

Zeven procent is het (zeer) oneens met de stelling en vindt dat de gemeente hen niet goed heeft geïnformeerd. Ruim een kwart (27%) reageert neutraal en 7% is niet geïnformeerd toen het opvangschip open was (figuur 20).

Figuur 20. Ik vind dat de gemeente mij goed heeft geïnformeerd het opvangschip open was (n = 137)

De respondenten noemen in de toelichting onder meer dat ze vooral door de school zijn geïnformeerd en niet door de gemeente.

In de toekomst worden wellicht weer vluchtelingen opgevangen in Nieuwegein. De respondenten is gevraagd welke informatie over vluchtelingenopvang in Nieuwegein ze het belangrijkst vinden om te ontvangen.

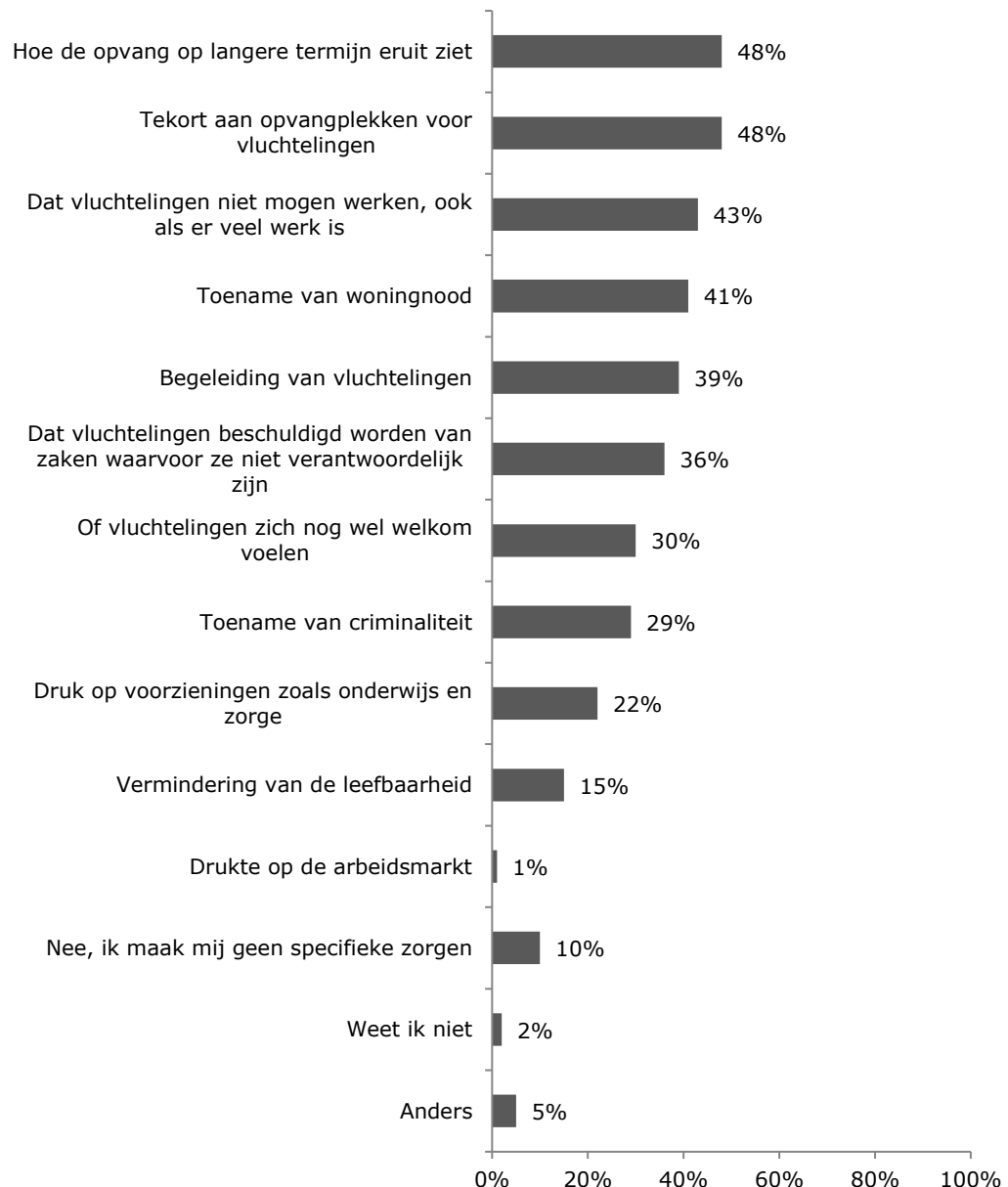
Van de respondenten wil 75% informatie ontvangen over hoe de gemeente deze mensen begeleidt en 74% over waar in Nieuwegein deze mensen worden opgevangen (figuur 21).

Figuur 21. Welke informatie over vluchtelingenopvang in Nieuwegein vindt u het belangrijkst om te ontvangen? (n = 137)

De respondenten is gevraagd of er specifieke dingen zijn waar ze zich zorgen over maken als ze denken aan de toekomstige opvang van vluchtelingen. Bijna de helft (48%) van de respondenten maakt zich zorgen over hoe de opvang op langere termijn er uit ziet en ook 48% maakt zich zorgen over tekort aan opvangplekken voor vluchtelingen. 43% maakt zich er zorgen over dat vluchtelingen niet mogen, ook als er veel werk is en 41% maakt zich zorgen over toename van woningnood (figuur 22).

Figuur 22. Zijn er dingen waarover u zich specifiek zorgen maakt, als u denkt aan de toekomstige opvang van vluchtelingen? (n = 44)

Tenslotte is de respondenten gevraagd of zij aanvullende tips hebben voor de gemeente. De respons op deze vraag is uiteenlopend: complimenten voor het verloop van het traject (en communicatie vanuit de school), er had meer georganiseerde interactie kunnen zijn tussen de vluchtelingen en de leerlingen, graag opvang voor de vluchtelingen onder betere omstandigheden en hier en daar een kritische noot.